

Na temelju članka 23. Statuta Financijske agencije od 14. siječnja 2002. (broj: 288/2), Statuta o izmjenama i dopuna Statuta od 1. veljače 2002. (broj: 288/02-3), Statuta o izmjenama i dopuna Statuta od 13. studenog 2003. (broj: 3577/03-2), Statuta o izmjenama i dopuna Statuta od 26. listopada 2004. (broj: 5332/04-2), Statuta o izmjenama i dopuna Statuta od 6. prosinca 2005. (broj: 7674/05-2), Statuta o izmjenama i dopuna Statuta od 10. srpnja 2009. (Klasa: 010-00/09-03/1, Ur.broj: 01-09-2) i Statuta o izmjenama i dopuna Statuta od 25. studenog 2009. Klasa: 010-00/09-03/2, Ur.broj: 01-09-2), Uprava Financijske agencije izradila je pročišćeni tekst Pravila rada EuroNKSInst platnog sustava i na svojim internetskim stranicama.

Pročišćeni tekst Pravila rada EuroNKSInst platnog sustava obuhvaća Pravila rada NKSInst platnog sustava, Klasa: 063-01/18-01/5, Ur. broj: 03-19-30 od 17. veljače 2020., Pravila o izmjenama i dopunama Pravila rada NKSInst platnog sustava, Klasa: 100-04/21-01/1, Ur. broj: 03-03-21-41 od 19. studenoga 2021., Pravila o izmjenama i dopunama Pravila rada NKSInst platnog sustava, Klasa: 100-04/22-01/1, Ur. broj: 03-03-22-83 od 23. prosinca 2022., Pravila o izmjenama i dopunama Pravila rada EuroNKSInst platnog sustava, Klasa: 450-04/23-01/1, Ur. broj: 118-03-03-23-49 od 20. ožujka 2023., Pravila o izmjenama i dopunama Pravila rada EuroNKSInst platnog sustava, Klasa: 450-04/23-01/1, Ur. broj: 118-03-03-23-71 od 14.06.2023. te Pravila o izmjenama i dopunama Pravila rada platnog sustava EuroNKSInst, Klasa: 450-04/25-01/1, Ur. broj: 118-03-03-25-14 od dana 24.06.2025.

Pravila rada EuroNKSInst platnog sustava (pročišćeni tekst)

Predmet Pravila

Članak 1.

(1) Ovim Pravilima rada EuroNKSInst platnog sustava (u daljnjem tekstu: Pravila) uređuju se standardizirani postupci, pravila i način rada platnog sustava EuroNKSInst (u daljnjem tekstu: EuroNKSInst ili sustav) i to:

- definicija i opis EuroNKSInst-a
- dužnosti upravitelja i sudionika
- sudionici EuroNKSInst-a
- uvjeti za sudjelovanje i uključenje sudionika u EuroNKSInst
- instant kreditni transferi koji se izvršavaju u EuroNKSInst-u
- osnovna načela izvršenja instant kreditnih transfera
- platne transakcije koje se namiruju u EuroNKSInst-u
- oblik (format) i sadržaj te način i uvjeti izvršenja instant kreditnih transfera
- oblik (format) i sadržaj te način i uvjeti izvršenja naloga za prijenos likvidnosti na teret i u korist obračunskog računa
- postupak informiranja sudionika o izvršenju instant kreditnog transfera
- postupak informiranja sudionika o izvršenju naloga za prijenos likvidnosti na teret i u korist obračunskog računa
- trenutak prihvata i neopozivosti instant kreditnog transfera
- uloga Hrvatske narodne banke (u daljnjem tekstu: HNB) u EuroNKSInst-u
- obustava izvršenja instant kreditnih transfera u EuroNKSInst-u i blokada obračunskog računa
- provedba postupka prisilne naplate na novčanim sredstvima sudionika
- isključenje sudionika i prestanak sudjelovanja u EuroNKSInst-u

- odgovornost upravitelja
 - način zaštite podataka od zlouporabe
 - drugi postupci i pravila koji se primjenjuju u sustavu.
- (2) Financijska agencija (u daljnjem tekstu: Fina) donosi Operativne upute EuroNKSInst platnog sustava (u daljnjem tekstu: Operativne upute) koje detaljnije opisuju pravila i postupke rada sustava utvrđenih ovim Pravilima.

Definicija i opis EuroNKSInst-a

Članak 2.

- (1) EuroNKSInst je platni sustav za obradu platnih transakcija instant kreditnih transfera u eurima (u daljnjem tekstu: platne transakcije) u gotovo realnom vremenu.
- (2) EuroNKSInst u potpunosti podupire primjenu svakodobno važećih Pravila jedinstvene platne sheme Europskoga platnog vijeća za izvršenje SEPA instant kreditnih transfera (*engl. European Payments Council SEPA Instant Credit Transfer scheme*), (u daljnjem tekstu: Pravila SCT Inst sheme).
- (3) Platne transakcije koje EuroNKSInst izvršava između sudionika smatraju se nacionalnim platnim transakcijama.
- (4) Platne transakcije između sudionika EuroNKSInst-a i pružatelja platnih usluga koji ne posluju u Republici Hrvatskoj, a dostupni su u platnom sustavu TARGET Instant Payment Settlement kojim upravlja Europska središnja banka (u daljnjem tekstu: TIPS) smatraju se prekograničnim platnim transakcijama koje EuroNKSInst obrađuje i prosljeđuje na izvršenje u TIPS u skladu s Operativnim uputama.
- (5) Nacionalne platne transakcije između sudionika EuroNKSInst-a i pružatelja platnih usluga koji posluju u Republici Hrvatskoj, a nisu sudionici EuroNKSInst-a, ali su dostupni u sustavu TIPS, smatraju se nacionalnim platnim transakcijama izjednačenim s prekograničnim platnim transakcijama koje EuroNKSInst obrađuje i prosljeđuje na izvršenje u TIPS u skladu s Operativnim uputama.
- (6) Fina osigurava tehničku interoperabilnost EuroNKSInst-a tako da omogućuje izvršavanje prekograničnih i s njima izjednačenih nacionalnih platnih transakcija povezivanjem sa sustavom TIPS koji izvršava zaprimljene platne transakcije u skladu sa svojim pravilima rada, na način opisan u Operativnim uputama.

Dužnosti upravitelja EuroNKSInst-a

Članak 3.

- (1) Upravitelj EuroNKSInst-a je Fina.
- (2) Fina je dužna osigurati svakodobno sigurno i stabilno funkcioniranje EuroNKSInst-a u skladu s načelima za financijske infrastrukture i ostalim međunarodno prihvaćenim standardima.
- (3) Fina je dužna izvršavati instant kreditne transfere sukladno Pravilima i Operativnim uputama.
- (4) Fina je dužna HNB-u osigurati mogućnost svakodobnog uvida u stanje novčanih sredstava na obračunskim računima sudionika.
- (5) Fina je dužna obavještavati sudionika o izvršenim instant kreditnim transferima i stanju na njihovom obračunskom računu u skladu s Pravilima i Operativnim uputama.

- (6) Fina je dužna odmah po primitku naloga HNB-a za prisilnu naplatu na novčanim sredstvima sudionika postupiti sukladno članku 26. Pravila.
- (7) Fina je dužna po obavijesti HNB-a iz članka 24. Pravila obustaviti izvršenje instant kreditnih transfera na teret i u korist ili samo na teret sudionika u skladu s tom obaviješću i s člankom 25. Pravila.
- (8) Fina je dužna ispunjavati i sve ostale obveze koje za nju proizlaze iz Pravila i Odluke o pravilima rada sustava TARGET-HR te ostalih propisa.

Sudionici EuroNKSInst-a

Članak 4.

Sudionici EuroNKSInst-a (u daljnjem tekstu: sudionici) mogu biti:

1. HNB
2. kreditna institucija osnovana u Republici Hrvatskoj
3. podružnica kreditne institucije osnovane u drugoj državi članici sa sjedištem u Republici Hrvatskoj
4. podružnica kreditne institucije iz treće države sa sjedištem u Republici Hrvatskoj
5. institucija za elektronički novac i to:
 - (a) institucija za elektronički novac osnovana u Republici Hrvatskoj
 - (b) podružnica institucije za elektronički novac osnovane u drugoj državi članici sa sjedištem u Republici Hrvatskoj
 - (c) podružnica institucije za elektronički novac iz treće države sa sjedištem u Republici Hrvatskoj
6. institucija za platni promet i to:
 - a) institucija za platni promet osnovana u Republici Hrvatskoj
 - b) podružnica institucije za platni promet osnovane u drugoj državi članici sa sjedištem u Republici Hrvatskoj.

Uvjeti za sudjelovanje i uključenje sudionika u EuroNKSInst

Članak 5.

- (1) Sudionik može postati svaki pružatelj platnih usluga iz članka 4. Pravila koji podnese pisani zahtjev za sudjelovanje u EuroNKSInst-u te ispunjava sljedeće uvjete:
 - komunikacijsku povezanost sa sustavom
 - posjedovanje BIC-a (*Bank Identifier Code*)
 - otvoren namjenski novčani račun u TIPS usluzi sustava TARGET (u daljnjem tekstu: TIPS DCA)
 - da je sudionik SCT Instant sheme
 - da je, kao institucija za platni promet i institucija za elektronički novac, dostavio Fini potvrdu Hrvatske narodne banke o ispunjavanju uvjeta za sudjelovanjem u platnom sustavu na koji se primjenjuje zakon kojim se uređuje konačnost namire u platnim sustavima, kako je propisano člankom 166.a Zakona o platnom prometu
 - da prema ocjeni Fine ne predstavlja rizik za stabilan i siguran rad EuroNKSInst-a
 - da je uspješno provedeno testiranje kojim se dokazuje sposobnost za sudjelovanje u EuroNKSInst-u.

- (2) Način ispunjavanja uvjeta za sudjelovanje iz stavka 1. alineje prve, druge i šeste ovog članka sadržani su u Operativnim uputama.
- (3) Fina je ovlaštena od svakog podnositelja zahtjeva za sudjelovanjem u EuroNKSInst-u zahtijevati davanje podataka i dostavu isprava kojima se dokazuju činjenice temeljem kojih Fina može valjano procijeniti ispunjavanje uvjeta za sudjelovanje, a podnositelj zahtjeva ih je dužan dati i/ili dostaviti u roku koji odredi Fina.
- (4) U slučaju nedostavljanja, dostavljanja nepotpunih podataka i/ili dokumenata ili zakašnjelog dostavljanja, Fina slobodno procjenjuje hoće li odbiti zahtjev za sudjelovanje ili će od podnositelja zahtjeva za sudjelovanjem u EuroNKSInst-u zatražiti ponovno dostavljanje odnosno dopunu zatraženog.
- (5) Fina će odbiti zahtjev za sudjelovanje u EuroNKSInst-u ako ocijeni da sudjelovanje podnositelja zahtjeva u EuroNKSInst-u ugrožava ili bi moglo ugroziti stabilan i siguran rad EuroNKSInst-a ili ako podnositelj zahtjeva ne ispunjava ostale uvjete iz stavka 1. ovog članka uz obrazloženje razloga za odbijanje.
- (6) Ako podnositelj zahtjeva za sudjelovanje u EuroNKSInst-u ispunjava sve uvjete iz stavka 1. ovog članka, Fina i podnositelj zahtjeva sklapaju ugovor o sudjelovanju u EuroNKSInst-u (u daljnjem tekstu: Ugovor).
- (7) Nakon sklapanja Ugovora Fina određuje datum i vrijeme uključenja sudionika u produkcijski rad i istodobno mu otvara obračunski račun te o tome obavještava HNB i ostale sudionike.

Prava i obveze Fina kao inicijatora poruka

Članak 5a.

- (1) Sudionik EuroNKSInst-a može ovlastiti Finu da u ulozi inicijatora poruka (engl. *Instructing party*) u njegovo ime razmjenjuje poruke s TIPS-om na način opisan u Operativnim uputama.
- (2) Poruke koje Fina razmjenjuje s TIPS-om u ime sudionika EuroNKS-a uzimaju se kao da ih je sudionik EuroNKSInst-a poslao u TIPS i/ili primio od TIPS-a.
- (3) Fina je dužna primljene poruke odmah obraditi i prosljediti u TIPS ili sudioniku EuroNKSInst-a. Fina ne odgovara ako je sudionik dostavio u EuroNKSInst neispravnu poruku.
- (4) Oblik (format), sadržaj i način obrade poruka iz stavka 1. ovog članka detaljnije su uređeni Operativnim uputama.

Testiranje

Članak 6.

- (1) Prije uključenja u EuroNKSInst, sudionik obvezno treba provesti testiranje sudjelovanja u EuroNKSInst-u u suradnji s Finom u svrhu dokazivanja tehničke i operativne spremnosti sudionika za sudjelovanje u EuroNKSInst-u.
- (2) Po završetku uspješno provedenog testiranja Fina i sudionik sastavljaju i potpisuju izvješće o njegovom uspješnom završetku.

- (3) Fina dostavlja HNB-u obavijest o uspješno provedenom testiranju sudjelovanja sudionika u EuroNKSInst-u najkasnije 5 dana nakon potpisanog izvješća o uspješno izvršenom testiranju.
- (4) Obveza testiranja postoji i nakon uključenja sudionika u EuroNKSInst i to kod svake izmjene Operativnih uputa ili izmjene Pravila SCT Inst sheme koje utječu na funkcionalnosti sustava o čemu će Fina prethodno obavijestiti sudionika.
- (5) Način provođenja testiranja detaljnije je uređen Operativnim uputama.

Dužnosti sudionika

Članak 7.

- (1) Sudionici su dužni postupati u skladu s Pravilima i Operativnim uputama.
- (2) Sudionici su dužni bez odgađanja obavijestiti Finu o svim uočenim problemima u radu sustava te o problemima koji se pojave na strani sudionika.
- (3) Institucija za platni promet i institucija za elektronički novac dužne su jednom godišnje dostaviti Fini potvrdu Hrvatske narodne banke o ispunjavanju uvjeta za sudjelovanjem u platnom sustavu na koji se primjenjuje zakon kojim se uređuje konačnost namire u platnim sustavima, kako je propisano člankom 166.a Zakona o platnom prometu i to najkasnije u roku od 15 dana od primitka potvrde iz članka 5. stavka 1. alineje 5. Pravila.
- (4) Sudionici su dužni suzdržavati se od svakog postupanja koje bi moglo proizvesti štetne posljedice za druge sudionike i EuroNKSInst te pravodobno poduzimati sve razumno potrebne mjere za saniranje štetnih posljedica, što uključuje suradnju u dobroj vjeri s Finom kao upraviteljem EuroNKSInst-a.

Vrste poruka u EuroNKSInst-u

Članak 8.

- (1) U EuroNKSInst-u se razmjenjuju sljedeće vrste poruka:
 - platne poruke
 - ostale poruke.
- (2) Platne poruke su instant kreditni transferi iz članka 9. Pravila.
- (3) Ostale poruke su:
 - informacija o prihvaćanju ili odbijanju naloga za instant plaćanje
 - zahtjev za opoziv naloga za instant plaćanje
 - negativan odgovor na opoziv naloga za instant plaćanje
 - zahtjev za provjeru statusa naloga za instant plaćanje
 - zahtjev za provjeru statusa opoziva naloga za instant plaćanje
 - poruka za prijenos likvidnosti na teret ili u korist obračunskog računa sudionika
 - statusne poruke
 - izvještaji iz EuroNKSInst-a
 - opcionalne poruke iz TIPS-a.

- (4) Oblik (format), sadržaj i način obrade poruka iz stavka 3. alineja od prve do osme ovog članka detaljnije su uređeni Operativnim uputama.
- (5) Oblik (format) i sadržaj poruka iz stavka 3. alineje devete ovog članka detaljnije su opisani u dokumentaciji TIPS sustava, a način njihove obrade u EuroNKSInst-u detaljnije je uređen Operativnim uputama.

Instant kreditni transferi koji se izvršavaju u EuroNKSInst-u

Članak 9.

Instant kreditni transferi između sudionika EuroNKSInst-a uključuju platne transakcije izvršene na temelju:

- naloga za instant plaćanja
- pozitivnog odgovora na opoziv naloga za instant plaćanje.

Osiguranje pokrića za izvršenje instant kreditnih transfera u EuroNKSInst-u

Članak 10.

- (1) Fina je agent za namiru EuroNKSInst-a.
- (2) Obveza je Fine kao agenta za namiru da svakom sudioniku otvori obračunski račun preko kojeg se izvršavaju instant kreditni transferi (u daljnjem tekstu: obračunski račun).
- (3) U svrhu osiguranja pokrića za izvršenje instant kreditnih transfera u EuroNKSInst-u, sudionici izdvajaju novčana sredstva sa svog TIPS DCA-a na TIPS tehnički račun Fine u sustavu TARGET-HR u skladu s Pravilima i Operativnim uputama.
- (4) Novčana sredstva koja je sudionik EuroNKSInst-a izdvojio na TIPS tehnički račun Fine u sustavu TARGET-HR u svrhu izvršenja instant kreditnih transfera u EuroNKSInst-u jesu imovina sudionika EuroNKSInst-a.
- (5) Novčana sredstva koja sudionici EuroNKSInst-a uplate na TIPS tehnički račun Fine u sustavu TARGET-HR za potrebe izvršenja instant kreditnih transfera u EuroNKSInst-u mogu se koristiti samo u tu svrhu u skladu s člankom 11. Pravila.
- (6) Svaka uplata sudionika EuroNKSInst-a na TIPS tehnički račun Fine u sustavu TARGET-HR za potrebe izvršenja instant kreditnih transfera u EuroNKSInst-u je prijenos likvidnosti u korist obračunskog računa sudionika.
- (7) Svaki povrat novčanih sredstava sudionika s njegovog obračunskog računa na njegov TIPS DCA je prijenos likvidnosti na teret obračunskog računa sudionika.
- (8) Fina je dužna na zahtjev sudionika EuroNKSInst-a izvršiti prijenos likvidnosti na teret obračunskog računa tog sudionika.

Osnovna načela izvršenja instant kreditnih transfera u EuroNKSInst-u

Članak 11.

- (1) Instant kreditni transferi između sudionika EuroNKSInst-a izvršavaju se pojedinačno (jedan po jedan) i kontinuirano.

- (2) Svaki sudionik ima u sustavu otvoren svoj obračunski račun na kojem se evidentiraju:
- priljevi (odobrenja) s osnove izvršenih naloga za instant plaćanja drugih sudionika i pozitivnih odgovora na opoziv naloga za instant plaćanja drugih sudionika,
 - odljevi (rezervacije i terećenja) s osnove naloga za instant plaćanja i pozitivnih odgovora sudionika na opoziv naloga za instant plaćanja i
 - prijenosi likvidnosti na teret i u korist obračunskog računa sudionika.
- (3) Obračunski račun može imati samo pozitivan saldo.
- (4) Izvršenje instant kreditnih transfera između sudionika i prijenosi likvidnosti na teret obračunskih računa sudionika provode se do visine raspoloživih novčanih sredstava na obračunskim računima sudionika.
- (5) Pod raspoloživim novčanim sredstvima iz stavka 4. ovog članka podrazumijevaju se prijenosi likvidnosti u korist obračunskog računa uvećani za iznos svih prispjelih odobrenja te umanjeni za sva prispjela terećenja, sve prijenose likvidnosti na teret obračunskog računa i sve rezervacije na obračunskom računu. Ako sudionik EuroNKSInst-a nema dovoljno raspoloživih novčanih sredstava na svom obračunskom računu, instant kreditni transfer bit će odbijen.
- (6) Rezervacija novčanih sredstava na obračunskom računu sudionika podrazumijeva nemogućnost korištenja njegovih novčanih sredstava u visini iznosa:
- naloga za instant plaćanje tog sudionika sve do primitka informacije o prihvaćanju ili odbijanju naloga za instant plaćanje ili isteka vremena njegovog izvršenja i
 - naloga za prijenos likvidnosti na teret obračunskog računa tog sudionika sve do odobrenja TIPS DCA-a sudionika.
- (7) Instant kreditni transfer koji je izvršen u EuroNKSInst-u je istodobno i namiren.

Uvjeti izvršenja instant kreditnih transfera u EuroNKSInst-u

Članak 12.

- (1) Instant kreditni transfer između sudionika EuroNKSInst-a izvršit će se ako:
- je platna poruka za izvršenje instant kreditnog transfera tehnički ispravna
 - izvršenje instant kreditnih transfera na obračunskom računu sudionika nije obustavljeno u skladu s člankom 25. Pravila
 - postoje raspoloživa novčana sredstva na obračunskom računu sudionika iz članka 11. stavka 5. Pravila.
- (2) Platna poruka za izvršenje instant kreditnog transfera je tehnički ispravna ako udovoljava obliku (formatu) poruke i sadržaju iz članka 13. Pravila.

Oblik (format) i sadržaj instant kreditnih transfera

Članak 13.

- (1) Oblik (format) platnih poruka za obradu instant kreditnih transfera (nalog za instant plaćanje i pozitivan odgovor na opoziv naloga za instant plaćanje) temelje se na xml formatu u skladu s Operativnim uputama.

- (2) Platne poruke instant kreditnih transfera u EuroNKSInst-u se potpisuju elektroničkim potpisom na način koji je detaljnije uređen Operativnim uputama.
- (3) Sadržaj platnih poruka odgovara Pravilima SCT Inst sheme.
- (4) Oblik (format) i sadržaj platnih poruka detaljnije su uređeni Operativnim uputama.

Način izvršenja instant kreditnih transfera u EuroNKSInst-u

Članak 14.

- (1) Instant kreditni transferi namiruju se pojedinačno, kontinuirano u realnom vremenu, u iznosu na koji su zadani do visine raspoloživog iznosa na obračunskom računu sudionika na teret kojeg su zadani.
- (2) Sudionik dobiva potvrdu o izvršenoj namiri instant kreditnog transfera u skladu s Pravilima SCT Inst platne sheme i Operativnim uputama.
- (3) Sustav izvršava instant kreditni transfer ako su ispunjeni svi uvjeti iz članka 12. Pravila.
- (4) Sustav odbija platnu poruku ako nije ispunjen bilo koji uvjet iz članka 12. Pravila i o tome obavještava sudionika u skladu s Pravilima SCT Inst platne sheme i Operativnim uputama.
- (5) Način izvršenja instant kreditnih transfera u EuroNKSInst-u detaljnije je uređen Operativnim uputama.

Uvjeti, oblik (format) i sadržaj te način izvršenja naloga za prijenos likvidnosti na teret obračunskog računa u EuroNKSInst-u

Članak 15.

- (1) Nalog za prijenos likvidnosti na teret obračunskog računa izvršit će se u EuroNKSInst-u ako:
 - a) je poruka za prijenos likvidnosti na teret obračunskog računa tehnički ispravna
 - b) izvršenje na obračunskom računu sudionika nije obustavljeno u skladu s člankom 25. Pravila
 - c) postoje raspoloživa novčana sredstva na obračunskom računu sudionika iz članka 11. stavka 5. Pravila
 - d) je zadan u skladu s Rasporedom rada sustava TARGET.
- (2) Poruka za prijenos likvidnosti na teret obračunskog računa je tehnički ispravna ako udovoljava obliku (formatu) i sadržaju poruke iz stavka 8. ovoga članka.
- (3) Poruke za prijenos likvidnosti na teret obračunskog računa se potpisuju elektroničkim potpisom.
- (4) Nalozi za prijenos likvidnosti na teret obračunskog računa izvršavaju se pojedinačno, kontinuirano u realnom vremenu, u iznosu na koji su zadani do visine raspoloživog iznosa na obračunskom računu sudionika na teret kojeg su zadani.
- (5) Sustav izvršava nalog za prijenos likvidnosti na teret obračunskog računa ako poruka kojom je zadan zadovoljava uvjete propisane u stavku 1. ovoga članka.
- (6) Sudionik dobiva potvrdu o izvršenom terećenju obračunskog računa sudionika.
- (7) Sustav odbija poruku za prijenos likvidnosti na teret obračunskog računa ako nisu zadovoljeni uvjeti iz stavka 1. ovoga članka i o tome odmah obavještava sudionika.

- (8) Oblik (format) i sadržaj poruke te način izvršenja naloga za prijenos likvidnosti na teret obračunskog računa EuroNKSInst-u detaljnije je uređen Operativnim uputama.

Uvjeti, oblik (format) i sadržaj te način izvršenja poruke za prijenos likvidnosti u korist obračunskog računa u EuroNKSInst-u

Članak 16.

- (1) Poruka za prijenos likvidnosti u korist obračunskog računa koju sudionik šalje u EuroNKSInst obradit će se u sustavu i proslijediti u TIPS ako:
 - a) je poruka za prijenos likvidnosti u korist obračunskog računa tehnički ispravna
 - b) je sudionik ovlastio Finu da u ulozi inicijatora poruka proslijedi poruku u TIPS u skladu s Operativnim uputama
 - c) je zadana u skladu s Rasporedom rada sustava TARGET.
- (2) Poruka za prijenos likvidnosti u korist obračunskog računa je tehnički ispravna ako udovoljava obliku (formatu) i sadržaju iz stavka 6. ovog članka.
- (3) Poruke za prijenos likvidnosti u korist obračunskog računa se potpisuju elektroničkim potpisom.
- (4) Sudionik dobiva potvrdu o izvršenom odobrenju obračunskog računa sudionika.
- (5) Sustav odbija poruku ako nisu zadovoljeni uvjeti iz stavka 1. ovog članka i o tome odmah obavještava sudionika.
- (6) Oblik (format) i sadržaj poruke i način izvršenja poruke za prijenos likvidnosti u korist obračunskog računa u EuroNKSInst-u detaljnije su uređeni Operativnim uputama.

Obrada prekograničnih instant kreditnih transfera

Članak 17.

- (1) Prekogranične i s njima izjednačene nacionalne poruke za izvršenje instant kreditnih transfera (nalog za instant plaćanje i pozitivan odgovor na opoziv naloga za instant plaćanje) obradit će se u EuroNKSInst-u i proslijediti u TIPS ako:
 - je platna poruka za izvršenje instant kreditnog transfera tehnički ispravna u skladu s Operativnim uputama
 - ako je primatelj instant kreditnog transfera dostupan u TIPS-u.
- (2) Prekogranične i s njima izjednačene nacionalne poruke za izvršenje instant kreditnih transfera izvršavaju se na TIPS DCA-u sudionika.
- (3) Sudionik dobiva potvrdu o izvršenoj odnosno neizvršenoj namiri instant kreditnog transfera u skladu s Pravilima SCT Inst platne sheme i Operativnim uputama.
- (4) EuroNKSInst odbija platnu poruku za izvršenje instant kreditnog transfera ako nisu zadovoljeni uvjeti iz stavka 1. ovog članka i o tome odmah obavještava sudionika.

Operativne upute

Članak 18.

(1) Operativne upute detaljnije uređuju:

- način ispunjavanja tehničkih uvjeta za sudjelovanje iz članka 5. stavka 1. alineje prve, druge i šeste Pravila u skladu s Operativnim uputama
- način provođenja testiranja iz članka 6. Pravila
- oblik (format) i sadržaj platnih poruka instant kreditnih transfera iz članka 13. Pravila te način izvršenja instant kreditnih transfera iz članka 14. Pravila
- oblik (format), sadržaj i način obrade ostalih poruka iz članka 8. stavka 3. alineje od prve do osme Pravila
- oblik (format), sadržaj i način izvršenja naloga za prijenos likvidnosti na teret i u korist obračunskih računa iz članka 15. i 16. Pravila
- postupak informiranja sudionika o izvršenju instant kreditnih transfera iz članka 21. Pravila o izvršenju naloga za prijenos likvidnosti iz članka 22. Pravila
- postupak informiranja sudionika o izvršenju naloga za prijenos likvidnosti iz članka 22. Pravila
- izvanredne situacije i postupanje u slučaju izvanrednih situacija
- način zaštite podataka od zlouporabe iz članka 29. Pravila.

(2) Osim sadržaja iz stavka 1. ovog članka, Operativne upute uređuju i:

- odstupanja u obradi EuroNKSInst-a
- opis automatskih upozorenja
- pregled podataka putem web portal aplikacije EuroNKSInst-a.

(3) Dužnost je Fine da Operativne upute u svako doba budu usklađene s Pravilima i Pravilima SCT Inst sheme.

(4) Operativne upute tumače se i primjenjuju u skladu s Pravilima, a u slučaju proturječnosti između odredbi Operativnih uputa i Pravila, primjenjuju se Pravila.

Dostupnost EuroNKSInst-a

Članak 19.

EuroNKSInst je dostupan za izvršenje instant kreditnih transfera kontinuirano, bez prekida, 24 sata dnevno, 7 dana u tjednu, 365 dana u godini (24/7/365).

Obračunski dan EuroNKSInst-a i datum izvršenja instant kreditnog transfera

Članak 20.

(1) Obračunski dan u EuroNKSInst-u jednak je kalendarskom danu i traje od 00:00 do 24:00 sati.

(2) Datum izvršenja instant kreditnog transfera u EuroNKSInst-u je kalendarski dan u kojem je instant kreditni transfer namiren i obračunat u EuroNKSInst-u.

(3) EuroNKSInst na naloge za instant plaćanje primjenjuje pravilo tolerancije od 30 sekundi.

(4) Pravilo tolerancije podrazumijeva da je:

- u zadnjih 30 sekundi prije zatvaranja obračunskog dana u EuroNKSInst-u dopušteno da u poruci naloga za instant plaćanje datum kreiranja i datum izvršenja bude datum sljedećeg obračunskog dana
- u prvih 30 sekundi nakon otvaranja novog obračunskog dana dopušteno da kao datum kreiranja i datum izvršenja bude naveden datum prethodnog obračunskog dana.

Postupak informiranja sudionika o izvršenju instant kreditnog transfera u EuroNKSInst-u i TIPS-u

Članak 21.

- (1) Sudionik koji zadaje i sudionik koji prima instant kreditni transfer dobivaju potvrdu o izvršenoj namiri instant kreditnog transfera putem poruke iz članka 8. stavka 3. alineje osme Pravila.
- (2) U slučaju odbijanja instant kreditnog transfera, pošiljatelj platne poruke dobiva poruku iz članka 8. stavka 3. alineje osme Pravila koja sadrži razlog odbijanja platne poruke.
- (3) Sudionik na kraju obračunskog dana u sustavu TARGET i na kraju obračunskog dana u EuroNKSInst-u, putem poruke iz članka 8. stavka 3. alineje devete Pravila, dobiva izvješće o namirenim instant kreditnim transferima i stanju na svom obračunskom računu te o svim porukama koje je razmijenio s TIPS-om putem EuroNKSInst-a.
- (4) Sustav kontinuirano omogućava sudioniku pristup informacijama o statusu pojedinog instant kreditnog transfera putem web portal aplikacije EuroNKSInst-a.
- (5) U slučaju nastupa izvanrednih situacija, uključujući pad ili kvar tehničke infrastrukture koje onemogućuju izvršenje instant kreditnog transfera, Fina o tome informira sudionika putem elektroničke pošte bez odgađanja.

Postupak informiranja sudionika o izvršenju naloga za prijenos likvidnosti

Članak 22.

- (1) Sudionik koji zadaje nalog za prijenos likvidnosti na teret i u korist obračunskog računa dobiva potvrdu o izvršenoj namiri platne transakcije putem poruke iz članka 8. stavka 3. alineje osme Pravila.
- (2) U slučaju odbijanja naloga za prijenos likvidnosti, pošiljatelj poruke dobiva poruku iz članka 8. stavka 3. alineje osme Pravila koja sadrži razlog odbijanja naloga.
- (3) Sudionik sustava dobiva potvrdu o završetku transakcije u ime pružatelja platnih usluga primatelja putem poruke iz članka 8. stavka 3. alineje sedme Pravila.
- (4) Sudionik dobiva izvješće o izvršenim nalogima za prijenos likvidnosti na kraju obračunskog dana u sustavu TARGET i na kraju obračunskog dana u EuroNKSInst-u putem poruke iz članka 8. stavka 3. alineje devete Pravila.
- (5) Sustav kontinuirano omogućava sudioniku pristup informacijama o statusu pojedinog naloga za prijenos likvidnosti putem web portal aplikacije EuroNKSInst-a.
- (6) U slučaju nastupa izvanrednih situacija, uključujući pad ili kvar tehničke infrastrukture koje onemogućuju izvršenje naloga za prijenos likvidnosti, Fina informira sudionika o nemogućnosti izvršenja naloga za prijenos likvidnosti putem elektroničke pošte bez odgađanja.

Trenutak prihvata i neopozivosti instant kreditnog transfera u EuroNKSInst-u

Članak 23.

- (1) Nalog za instant plaćanje i nalog za prijenos likvidnosti na teret obračunskog računa sudionika prihvaćeni su u EuroNKSInst-u i neopozivi u trenutku kad je iznos novčanih sredstava potreban za njihovo izvršenje rezerviran na obračunskom računu sudionika.
- (2) Pozitivni odgovor na opoziv prihvaćen je u EuroNKSInst-u i neopoziv u trenutku kad je terećen obračunski račun sudionika koji daje pozitivan odgovor.

Uloga HNB-a u EuroNKSInst-u

Članak 24.

- (1) HNB bez odgađanja obavještava Finu o pokretanju postupka zbog insolventnosti nad sudionikom s trajnom ili privremenom obustavom plaćanja na teret i u korist ili samo na teret sudionikova obračunskog računa u EuroNKSInst-u.
- (2) Postupak zbog insolventnosti nad sudionikom ima značenje iz zakona kojim se uređuje konačnost namire u platnim sustavima i sustavima za namiru financijskih instrumenata.
- (3) HNB obavještava Finu o datumu otvaranja postupka redovne likvidacije nad sudionikom iz članka 4. stavka 1. točke 2. Pravila te ako raspolaže takvom informacijom, o datumu otvaranja redovne likvidacije nad sudionikom iz članka 4. stavka 1. točke 5. a) i 6. a) i o prestanku sudionika iz članka 4. stavka 1. točke 5. b) i c) te 6. b) s trajnom obustavom plaćanja na teret i u korist sudionikova obračunskog računa u EuroNKSInst-u.
- (4) HNB obavještava Finu o datumu donošenja rješenja o ukidanju rješenja kojim se odobrava pružanje platnih usluga odnosno izdavanje elektroničkog novca nad sudionikom iz članka 4. stavka 1. točke 5. a) i 6. a) te rješenja o ukidanju rješenja kojim se odobrava osnivanje sudionika iz članka 4. stavka 1. točke 5. c).
- (5) HNB bez odgađanja obavještava Finu o potrebi ponovnog omogućavanja obračuna platnih transakcija sudioniku kojem je privremeno obustavljeno plaćanje prema stavku 1. ovog članka čim sazna za prestanak razloga za onemogućavanje obračuna.

Obustava izvršenja instant kreditnih transfera i blokada obračunskog računa u EuroNKSInst-u

Članak 25.

- (1) Fina obustavlja izvršenje instant kreditnih transfera:
 - a) u slučaju zaprimanja obavijesti HNB-a iz članka 24. stavka 1. Pravila o pokretanju postupka zbog insolventnosti nad sudionikom, privremeno ili trajno na teret i u korist ili samo na teret obračunskog računa sudionika navednog u toj obavijesti, ovisno o sadržaju te obavijesti i to odmah po njezinom primitku
 - b) u slučaju zaprimanja obavijesti HNB-a iz članka 24. stavka 3. Pravila o datumu otvaranja postupka redovne likvidacije sudionika iz članka 4. stavka 1 točke 2. Pravila te ako raspolaže takvom informacijom, o datumu otvaranja redovne likvidacije nad sudionikom iz članka 4. stavka 1. točke 5. a) i 6. a) i o prestanku sudionika iz članka 4. stavka 1. točaka 5. b) i c) te 6.

- b) trajno na teret i u korist obračunskog računa sudionika navedenog u toj obavijesti i to neposredno prije kraja obračunskog dana u sustavu TARGET koji prethodi datumu otvaranja postupka redovne likvidacije navedenom u toj obavijesti
- c) u slučaju kad procijeni da su na strani sudionika nastale okolnosti koje ugrožavaju ili bi mogle ugroziti stabilan i siguran rad EuroNKSInst-a, i to privremeno, na teret i u korist obračunskog računa tog sudionika.
- (2) Privremena obustava izvršenja instant kreditnih transfera iz stavka 1. pod a) traje do primitka drugačije obavijesti HNB-a, a u slučaju iz stavka 1. pod c) ovoga članka, do prestanka razloga koji su uzrokovali obustavu.
- (3) Odmah nakon privremene ili trajne obustave izvršenja instant kreditnih transfera na teret i u korist obračunskog računa sudionika u EuroNKSInst-u, Fina izvršava prijenos likvidnosti na teret obračunskog računa sudionika na način da odobri TIPS DCA tog sudionika i to u iznosu raspoloživih sredstava na obračunskom računu sudionika u trenutku te obustave. U svrhu ovog stavka iznos raspoloživih sredstava na obračunskom računu sudionika uključuje i iznos rezerviranih novčanih sredstava iz članka 11. stavka 6. Pravila za naloge koji su odbijeni nakon obustave izvršenja instant kreditnih transfera.
- (4) Fina obustavlja izvršenje instant kreditnih transfera na teret obračunskog računa sudionika blokadom terećenja tog računa, a u korist obračunskog računa sudionika, blokadom odobrenja tog računa.
- (5) O blokadi obračunskog računa sudionika Fina bez odgađanja obavještava ostale sudionike, a u slučaju blokade povodom obavijesti HNB-a iz članka 24. stavka 1. Pravila i o razlozima te blokade.

Provedba postupka prisilne naplate na novčanim sredstvima sudionika

Članak 26.

Fina će po nalogu HNB-a obustaviti izvršenje instant kreditnih transfera na teret obračunskog računa sudionika blokadom terećenja obračunskog računa.

Isključenje sudionika iz EuroNKSInst-a i prestanak sudjelovanja u EuroNKSInst-u

Članak 27.

- (1) Fina isključuje iz EuroNKSInst-a sudionika kojem je na osnovi obavijesti HNB-a iz članka 24. stavaka 1. i 3. Pravila trajno obustavila izvršenje instant kreditnih transfera na teret i u korist obračunskog računa u EuroNKSInst-u i to odmah nakon što je u skladu s člankom 25. stavkom 3. Pravila izvršen prijenos likvidnosti na teret obračunskog računa tog sudionika na njegov TIPS DCA.
- (2) Fina isključuje iz EuroNKSInst-a sudionika za kojeg je primila rješenje HNB-a o ukidanju rješenja iz članka 24. stavka 4. točke 4. Pravila.
- (3) Fina isključuje iz EuroNKSInst-a sudionika u slučaju prestanka Ugovora iz članka 5. stavka 6. Pravila i to s trenutkom nastupa prestanka Ugovora.
- (4) O prestanku Ugovora, osim u slučajevima iz stavka 1. ovog članka, Fina obavještava HNB odmah po saznanju razloga i datuma prestanka važenja Ugovora.
- (5) Neposredno prije isključenja sudionika prema stavku 2. ovog članka, Fina će izvršiti prijenos likvidnosti na teret obračunskog računa tog sudionika na način da se tereti TIPS tehnički račun Fine, a odobrava TIPS DCA tog sudionika. U svrhu ovog stavka iznos raspoloživih sredstava na

13/16

obračunskom računu sudionika uključuje i iznos rezerviranih novčanih sredstava iz članka 11. stavka 6. za naloge koji su odbijeni nakon nastanka razloga za isključenje iz stavka 2. ovog članka.

- (6) Fina isključuje sudionika iz EuroNKSInst-a zatvaranjem njegovog obračunskog računa u EuroNKSInst-u.
- (7) Odmah po isključenju sudionika iz EuroNKSInst-a, Fina o tome pisanim putem obavještava HNB i druge sudionike.

Odgovornost upravitelja EuroNKSInst-a

Članak 28.

- (1) Fina je odgovorna za osiguranje sigurnog i stabilnog funkcioniranja EuroNKSInst-a u skladu s Pravilima, načelima za financijske infrastrukture i ostalim međunarodno prihvaćenim standardima.
- (2) Odgovornost Fina za štetu uzrokovanu radom EuroNKSInst-a u slučaju obične nepažnje ograničena je na običnu štetu i to na iznos predmetnog instant kreditnog transfera, zajedno s kamatom na taj iznos.
- (3) Fina ne odgovara za štetu koju trpe sudionici zbog postupanja drugih sudionika EuroNKSInst-a ili su posljedica više sile.
- (4) Fina ne odgovara za štetu koju nije mogla spriječiti, otkloniti ni izbjeći, a koja je posljedica kvara ili pada tehničke infrastrukture drugog povezanog platnog sustava ili drugog vanjskog događaja, unatoč tome što je Fina primijenila mjere koje su razumno potrebne za sprječavanje nastanka takve štete i njenih posljedica.
- (5) Fina ne odgovara za štetu u mjeri u kojoj je štetu uzrokovao sudionik ili upravitelj TIPS-a, pružatelji mrežnih, telekomunikacijskih i drugih usluga za koje je potrebno ili je uobičajeno da ih obavljaju treće osobe ili u mjeri u kojoj šteta nastane zbog vanjskih, izvanrednih i nepredvidivih događaja koje Fina nije mogla spriječiti, izbjeći ili otkloniti.

Zaštita podataka od zlouporabe

Članak 29.

- (1) Fina osigurava zaštitu podataka od zlouporaba u skladu s propisima iz područja platnog prometa i propisima o zaštiti osobnih podataka.
- (2) Podaci u EuroNKSInst-u štite se od zlouporabe na organizacijskoj, funkcionalnoj, operativnoj, tehnološkoj i fizičkoj razini sljedećim mjerama utvrđenim u sustavu:
 - sudionik sustavu može pristupiti samo uz jednoznačnu identifikaciju i autentifikaciju korištenjem digitalnog certifikata
 - uloge i odgovornosti ovlaštenih osoba odvojene su s obzirom na izvršne, operativne i nadzorne funkcije
 - ovlaštene osobe sudionika podacima u sustavu pristupaju putem web portala
 - aktivnosti provedene u sustavu bilježe se na svim razinama i dijelovima sustava u skladu sa sigurnosnim zahtjevima koji proizlaze iz norme ISO27001 i poslovnom potrebom dokazivanja provedenih aktivnosti.

- pristup sustavu moguć je korištenjem sigurnog, kriptiranog komunikacijskog kanala
 - redovito se izrađuju sigurnosne kopije podataka.
- (3) Način zaštite podataka od zlouporabe iz prethodnog stavka ovog članka detaljnije je uređen Operativnim uputama.

Zaštita podataka i sprječavanje pranja novca

Članak 30.

Sudionici EuroNKSInst-a su dužni pridržavati se svih svojih obveza prema propisima o zaštiti podataka, sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma, nuklearnim djelatnostima osjetljivima na širenje i razvoj sustava dostave nuklearnih oružja, posebno u odnosu na provedbu odgovarajućih mjera o svakom plaćanju u korist ili na teret njihovih obračunskih računa.

Cjenik usluga EuroNKSInst-a

Članak 31.

Naknade za obavljanje usluga EuroNKSInst-a određuje Fina donošenjem Cjenika usluga EuroNKSInst-a.

Mijenjanje i/ili dopunjavanje Pravila i Operativnih uputa

Članak 32.

- (1) Fina može mijenjati Pravila uz prethodnu suglasnost HNB-a.
- (2) Fina pisanim putem obavještava sudionika o svakoj izmjeni i/ili dopuni Pravila i Operativnih uputa najmanje 30 dana prije početka primjene te izmjene i/ili dopune.
- (3) Sudionik može u roku do 15 dana od dana primitka pisane obavijesti dati pisano očitovanje o neprihvatanju donesenih izmjena i/ili dopuna Pravila ili Operativnih uputa.
- (4) Ako Fina ne primi očitovanje sudionika u roku iz stavka 3. ovog članka, neopozivo se smatra da sudionik prihvaća donesene izmjene i/ili dopune Pravila ili Operativnih uputa.
- (5) Pisano očitovanje sudionika o neprihvatanju donesenih izmjena i/ili dopuna Pravila ili Operativnih uputa neopozivo se smatra otkazom Ugovora, u kojem slučaju otkaz Ugovora nastupa s danom početka primjene izmijenjenih ili dopunjenih Pravila ili Operativnih uputa.

Stupanje na snagu

Članak 33.

- (1) Pravila stupaju na snagu 20. veljače 2020. i objavljuju se na internetskim stranicama Fine. Operativne upute se ne moraju objaviti.
- (2) Izmjene i/ili dopune Pravila objavljuju se na internetskim stranicama Fine nakon njihovog stupanja na snagu.

Prijelazne i završne odredbe

Članak 34.

Fina objavljuje pročišćeni tekst Pravila na svojim internetskim stranicama u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu izmjene i/ili dopune Pravila.

Zagreb; 24.06.2025.

Klasa: 450-04/25-01/1

Ur.broj: 118-03-03-25-15

predsjednik Uprave
mr. sc. Dražen Čović

